

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 5.6.2008
KOM(2008) 337 endelig

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

**om den endelige evaluering af Fællesskabets handlingsprogram til fremme af organer,
der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet, og støtte til
enkeltforanstaltninger på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
2.	Baggrund for den eksterne evaluering	3
3.	Den eksterne evaluering: Betingelser og metode.....	4
3.1.	Evalueringsbetingelser	4
3.2.	Metoden	4
4.	Evalueringsresultater og anbefalinger vedrørende emneområde 1 – Støtte til navngivne institutioner.....	4
4.1.	Navngivne institutioner, der er specialiserede i uddannelse, erhvervsuddannelse og forskning med fokus på europæisk integration	4
4.1.1.	Evalueringsresultater.....	5
4.1.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	5
4.2.	Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering.....	6
4.2.1.	Evalueringsresultater.....	6
4.2.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	7
4.3.	Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov	7
4.3.1.	Evalueringsresultater.....	7
4.3.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	8
5.	Evalueringsresultater og anbefalinger vedrørende emneområde 2 – Støtte til europæiske sammenslutninger, der er aktive på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet	8
5.1.	Evalueringsresultater.....	8
5.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	8
6.	Evalueringsresultater og anbefalinger vedrørende emneområde 3A – Jean Monnet-aktionen.....	9
6.1.	Evalueringsresultater.....	9
6.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	10
7.	Evalueringsresultater og anbefalinger vedrørende emneområde 3B – Støtte til den åbne koordinationsmetode inden for uddannelse.....	10
7.1.	Evalueringsresultater.....	10
7.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	10
8.	Evalueringsresultater og anbefalinger vedrørende emneområde 3C – Uddannelse af deltagerlandenes dommere.....	11
8.1.	Evalueringsresultater.....	11
8.2.	Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer.....	11
9.	Kommissionens konklusioner	12

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

om den endelige evaluering af Fællesskabets handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet, og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet

1. INDLEDNING

Rapporten fremlægges i henhold til artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 791/2004/EF af 21. april 2004 om et EF-handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet, og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet (i det følgende benævnt "afgørelsen")¹. Ifølge artikel 8 skal Kommissionen forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af programmets målsætninger. Denne rapport skal bl.a. være baseret på resultatet af en ekstern evaluering. En sådan evaluering blev gennemført i 2007 i form af en endelig evaluering af Fællesskabets handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet, og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet. Den endelige evaluering kan findes på følgende websted: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/education/2007/activereport_en.pdf. Nærværende rapport indeholder Kommissionens holdning til de vigtigste konklusioner og anbefalinger i den endelige evaluering.

2. BAGGRUND FOR DEN EKSTERNE EVALUERING

I perioden fra april 2004 til december 2006 dannede afgørelsen retsgrundlaget for en række forskellige fællesskabsforanstaltninger på uddannelsesområdet. Programmet var opdelt i fem forskellige emneområder:

- **Emneområde 1:** som omfattede støtte til syv navngivne institutioner (Europakollegiet; Det Europæiske Universitetsinstitut; Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning; Det Europæiske Retsakademi; Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering; Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov og Det Internationale Center for Europæisk Uddannelse).
- **Emneområde 2:** der omfattede støtte til europæiske sammenslutninger, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet
- **Emneområde 3A:** som omfattede støtte til undervisning og forskning samt debataktiviteter i europæiske integrationsstudier på videregående uddannelsesinstitutioner via Jean Monnet-aktionen
- **Emneområde 3B:** som omfattede støtte til aktiviteter, der bidrager til målsætningerne i arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse 2010 ved hjælp af den åbne koordinationsmetode
- **Emneområde 3C:** som omfattede støtte til uddannelse af deltagerlandenes dommere i EU-ret.

¹ EUT L 138 af 30.4.2004.

Afgørelsen udløb den 31. december 2006. Emneområderne har fået nye retsgrundlag, men de indgår ikke længere alle i et enkelt program.

3. DEN EKSTERNE EVALUERING: BETINGELSER OG METODE

3.1. Evalueringsbetingelser

Efter en anmodning om tjenesteydelser i forbindelse med rammekontrakten om tjenesteydelser i relation til evaluering og konsekvensanalyse fik ECOTEC Research and Consulting Ltd. i december 2006 tildelt opgaven med at gennemføre den endelige eksterne evaluering af afgørelsen. Evalueringen omfattede samtlige emneområder i afgørelsen fra startdatoen i 2004 til udløbsdatoen ultimo 2006. På grund af de mange målsætninger og støttemodtagere under hvert af afgørelsens emneområder behandles disse separat i evalueringen med separate konklusioner og anbefalinger.

3.2. Metoden

Den efterfølgende evaluering fandt sted mellem december 2006 og juni 2007. I forbindelse med udførelsen af opgaven gjorde evalueringsekspertene brug af skrivebordsforskning, omfattende undersøgelser af aktørerne og dybdegående interviews. Evalueringsmetoden afspejlede de forskellige budgetbeløb, der blev tildelt programmet. Der blev derfor indhentet flere oplysninger for emneområde 1 end for de øvrige emneområder, og mængden af oplysninger var særlig begrænset for emneområde 2.

4. EVALUERINGSRESULTATER OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE EMNEOMRÅDE 1 – STØTTE TIL NAVNGIVNE INSTITUTIONER

Emneområde 1 vedrørte fællesskabsstøtte til visse driftsmæssige og administrative udgifter til syv navngivne institutioner, der arbejder for virkeliggørelsen af et mål af generel europæisk interesse. Disse syv institutioner kan opdeles i tre grupper: 1) institutioner, der er specialiserede i uddannelser, erhvervsuddannelse og/eller forskning med fokus på europæisk integration (Europakollegiet; Det Europæiske Universitetsinstitut; Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning; Det Europæiske Retsakademi; Det Internationale Center for Europæisk Uddannelse). 2) Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering; 3) Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov.

4.1. Navngivne institutioner, der er specialiserede i uddannelse, erhvervsuddannelse og forskning med fokus på europæisk integration

Blandt de institutioner, der er opført under emneområde 1, er fem specialiserede i uddannelse, erhvervsuddannelse og/eller forskning med fokus på europæisk integration, nemlig:

- **Europakollegiet** (campus i Brygge og i Natolin), som fokuserer på postgraduate studieprogrammer om europæisk integration på masterniveau
- **Det Europæiske Universitetsinstitut** (EUI) i Firenze, som tilbyder forskningsmuligheder på ph.d.-niveau og post-ph.d.-niveau i historie, jura, økonomi, statskundskab og samfundsvidenskab
- **Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning** (EIPA) i Maastricht, som navnlig udbyder erhvervsuddannelser, anvendt forskning og konsulenttjenester for offentlige administrationer i EU's medlemsstater, kandidatlandene og EU-institutionerne

- **Det Europæiske Retsakademi (ERA)** i Trier, som fremmer større bevidsthed, forståelse og god praksis vedrørende EU-lovgivningen via erhvervsuddannelseskurser og debatter for jurister
- **Det Internationale Center for Europæisk Uddannelse (CIFE)** i Nice, som er en uddannelsesinstitution, der gennemfører programmer inden for europæiske studier og føderalisme forskellige steder i Europa.

4.1.1. *Evalueringsresultater*

Der er et udtalt behov for større kendskab til europæisk integration, EU's lovgivning og politikker, og evalueringsekspertes understreger derfor, at de støttemodtagende institutioners uddannelser, erhvervsuddannelser og forskningsaktiviteter er meget **relevante**. Evalueringsekspertes fremhæver den særligt vellykkede integration af institutionernes kandidater på arbejdsmarkedet og det objektive behov for, at institutionerne fortsætter med at uddanne de enkeltpersoner og myndigheder, som er involverede i arbejdet med at anvende og gennemføre EU's lovgivning og politikker.

Hvad angår institutionernes **gennemslagskraft** i arbejdet med at levere resultater, har evalueringsekspertes fundet stor tilfredshed blandt tidligere studerende, som angav, at den tid, de tilbragte på institutionerne, i høj grad havde givet dem en bedre forståelse for EU's lovgivning og politikker (og forbedret deres sprogfærdigheder), og at det havde medvirket til at give dem bedre jobmuligheder og/eller ført til bedre personlige resultater på arbejdspladsen.

Evalueringsekspertes er tilfredse med institutionernes **effektivitet** i arbejdsgangen og bemærker især den meget høje gennemførelsesprocent blandt de masterstuderende på Europakollegiet og blandt de ph.d.-studerende på Det Europæiske Universitetsinstitut.

4.1.2. *Evaluerings vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer*

Evalueringsekspertes har udarbejdet 18 særlige anbefalinger vedrørende de fem institutioner ovenfor. Med henblik på en systematisk behandling blev anbefalingerne samlet og omformuleret under nedenstående hovedpunkter. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

1) Institutionernes profil: Ifølge evalueringsekspertes er det nødvendigt at gennemgå nogle af institutionernes profiler (særligt ERA's) med henblik på at sikre, at de supplerer hinanden, at bygge videre på hver institutions særlige styrke og undgå, at de overlapper hinanden.

Kommissionen er enig i denne anbefaling og undersøger allerede, hvordan de navngivne institutioner supplerer hinanden. Kommissionen vil fortsat bestræbe sig på at undgå unødige overlappning mellem de navngivne institutioner.

2) Intern kontrol og evaluering i institutionerne: Evalueringsekspertes anbefaler, at institutionerne (især CIFE og EIPA) tilskyndes til at udvikle en mere systematisk tilgang til intern kontrol og evaluering af kvalitet og relevans i deres uddannelsesaktiviteter. Evalueringsekspertes anbefaler specifikt, at CIFE gennemfører en mere systematisk analyse af målsætningerne og kohærens i de forskellige aktiviteter, som derefter skal danne grundlag for en informeret overvejelse af, hvorvidt enkelte aktiviteter kan "strømlines" for at opnå større fokus.

Kommissionen er enig i denne anbefaling. Bedre kvalitet i kontrollen og evalueringen er et af Kommissionens indsatsområder. I 2007 blev de første bestræbelser gjort på dette område, og Kommissionen har til hensigt at fortsætte arbejdet med CIFE og EIPA i 2008.

3) Bredere deltagelse i institutionernes aktiviteter: Evalueringsekspertene anbefaler, at institutionerne (især EIPA og EUI) træffer foranstaltninger for at få flere ansøgninger og flere deltagere fra lande med lav repræsentation.

Kommissionen er villig til at deltage i analysen af baggrunden for den mulige underrepræsentation af visse nationaliteter i institutionernes aktiviteter. Kommissionen går ind for den videst mulige udbredelse af informationer for at rette op på denne situation.

4) Institutionernes personalepolitik: Evalueringsekspertene anbefaler, at Europakollegiet tilskyndes til fortsat at styrke det permanente undervisningspersonale, og at EUI tilskyndes til at træffe supplerende foranstaltninger med henblik på ansættelse og fastholdelse af nøgledarbejdere især inden for økonomi.

Kommissionen påpeger, at strategiske beslutninger vedrørende personalepolitik træffes af støttemodtagerne, og at Kommissionen ikke har til hensigt at gribe ind. Kommissionen vil dog inden for grænserne af sine beføjelser drøfte disse spørgsmål med de forskellige institutioner, hvor det er relevant.

5) Institutionernes finansiering: Evalueringsekspertene anbefaler, at især CIFE udnytter alternativ finansiering til enkelte af de supplerende aktiviteter. Hvad angår ERA, anbefaler evalueringsekspertene, at levedygtigheden af alternative finansieringsmuligheder undersøges, da de bedre kan bidrage til iværksætteraktivitet.

Kommissionen har fremhævet betydningen af dette spørgsmål over for CIFE ved flere lejligheder, og CIFE er opmærksom på spørgsmålet. Kommissionen er også villig til at undersøge alternative finansieringsmuligheder, som bedre kan bidrage til iværksætteraktivitet.

4.2. Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering

Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering (EIUC) er et tværfagligt center, der består af 41 universiteter fra alle EU-medlemsstater med en central enhed i Venedig. Det dominerende program er det enestående tværnationale European Master-kursus i menneskerettigheder og demokratisering (EMA).

4.2.1. Evalueringsresultater

Evalueringsekspertene fremhæver den høje grad af **relevans** i EIUC, som er et unikt netværk, der samler Europas førende menneskerettighedsekspertter fra en lang række akademiske organisationer og tilbyder forskellige perspektiver, som intet enkelt universitet kan tilbyde. EMA's relevans skyldes den tværfaglige karakter, den unikke blanding af teori og praksis og det omfattende netværksarbejde på dette politikområde, som er afgørende for Europa og resten af verden.

Hvad angår EIUC's **gennemslagskraft**, har evalueringsekspertene fundet stor tilfredshed blandt tidligere studerende og en stigning i antallet af forskningsopgaver og akademiske publikationer på højt niveau vedrørende menneskerettigheder. Hovedparten af deltagerne gav udtryk for, at EMA havde en karrierefremmende virkning. Hertil skal lægges EMA's virkning, hvad angår øget bevidsthed om europæiske menneskerettigheder og demokratiseringsspørgsmål blandt medlemsstaternes politikere, beslutningstagere og ngo'er.

Hvad angår **effektiviteten** fungerer EIUC's nye ledelsesstruktur tilsyneladende godt. Ledelsesordningen er dog kompleks på grund af EIUC's og EMA-programmets struktur med det resultat, at EIUC's personale har kontakt til personale på 41 andre institutioner. Et af de største problemer, som EIUC stødte på tidligere, var den manglende økonomiske stabilitet,

men dette problem er for nylig blevet løst i forbindelse med de finansielle overslag for perioden 2007-2013.

4.2.2. *Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer*

Evaluerings eksperterne har udarbejdet syv særlige anbefalinger vedrørende EIUC. Med henblik på en systematisk behandling blev anbefalingerne samlet og omformuleret under følgende hovedpunkter. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

1) EIUC's profil, struktur og budget: Evaluerings eksperterne anbefaler, at EIUC undersøger, hvorledes man kan forenkle det netværk, der er involveret i EMA-strukturen, og at EIUC skal søge at få en tydeligere profil ud over masteruddannelsen.

Forenkling af netværket er en særlig stor udfordring på grund af de 41 universiteter, der er involveret i EMA-programmet, men der er for nylig gjort bestræbelser på at skabe en mere fleksibel ledelsesstruktur. Kommissionen er enig i, at EIUC bør undersøge muligheden for at udvide sine aktiviteter ud over EMA. Kommissionen har også opfordret EIUC til at finde mere diversificeret ekstern finansiering med henblik på at undgå afhængighed af EU-støtte.

2) EIUC's personalepolitik: Evaluerings eksperterne anbefaler, at EIUC's forskningskapacitet om muligt styrkes ved hjælp af fast personale.

Kommissionen er enig i denne anbefaling. Der vil dog være brug for stabil ekstern finansiering til at gennemføre denne opgave.

3) EIUC's politik over for kandidater: Evaluerings eksperterne anbefaler, at det sikres, at udvælgelsen til stipendieprogrammet finder sted tidligere, og at EIUC fører bedre kontrol med kandidaternes ansættelsesforhold.

Kommissionen er enig i, at udvælgelsesproceduren til stipendieprogrammet bør finde sted tidligere. Udvalgsproceduren afhænger dog af en række aktører (herunder EU-formandskaberne) og deres beslutningsprocesser. Der findes en forening for tidligere studerende, som kunne gøre arbejdet med kontrol af kandidaternes ansættelsesforhold lettere for EIUC. Foreningen af tidligere studerende er inde i en udviklingsfase. Der er for nylig udsendt et spørgeskema til alle EMA-kandidater for at indsamle en række oplysninger bl.a. om deres beskæftigelse.

4) Bredere deltagelse i EIUC's aktiviteter: Evaluerings eksperterne anbefaler, at EIUC tilrettelægger arrangementer i de nye medlemsstater med deltagelse af universiteter fra disse lande i EMA-programmet.

Kommissionen kan bekræfte, at dette allerede indgår i EIUC's støtteprogram for 2007-2008 især via omfordeling af ressourcer inden for rammerne af støttebeløbet.

4.3. Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov

Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov (AED) i Odense har til formål at forbedre uddannelsespolitik og praksis for studerende/elever med særlige behov. Det fokuserer på spørgsmål som lige muligheder, adgang, inkluderende undervisning og fremme af kvalitet i undervisningen.

4.3.1. *Evalueringsresultater*

Hvad angår *relevansen*, fremhæver evaluerings eksperterne agenturets vigtige bidrag til et bedre samarbejde mellem medlemsstaternes undervisningsministerier som en fælles platform for diskussion om følsomme områder i forbindelse med undervisning af personer med særlige behov. Agenturets *gennemslagskraft* ses især ved øget bevidsthed om europæiske spørgsmål i

forbindelse med undervisning af personer med særlige behov blandt medlemsstaternes politikere, beslutningstagere, ngo'er og i offentligheden. Desuden har agenturet i høj grad bidraget til at skabe forbedringer i de nationale, regionale og lokale politikker for undervisning af personer med særlige behov. Agenturet fungerer som en unik europæisk referenceramme for inddragelse af elever med særlige behov.

4.3.2. *Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer*

Evaluerings eksperterne har udarbejdet fem særlige anbefalinger vedrørende AED. Med henblik på en systematisk behandling blev anbefalingerne samlet og omformuleret under følgende hovedpunkter. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

1) Agenturets samarbejde med andre partnere: Evaluerings eksperterne anbefaler, at agenturet opfordres til at undersøge muligheden for nærmere samarbejde med fagfolk inden for kerneområderne og samarbejdsprojekter med eksterne agenturer.

Kommissionen ønsker, at der skabes så stor synergieffekt som muligt med det tildelte støttebeløb og har til hensigt at fremme agenturets samarbejde med fagfolk og eksterne agenturer.

2) Agenturets kommunikation og formidling: Evaluerings eksperterne anbefaler, at agenturet forbedrer formidlingen af sine aktiviteter, produkter og resultater i medlemsstaterne ved hjælp af medlemmerne og nye formidlingsmetoder, og at agenturet forbedrer kommunikationen med Kommissionen.

Kommissionen har til hensigt at samarbejde med agenturet om at forbedre formidlingsmetoderne, herunder i medlemsstaterne, fra 2008. Kommunikationen med Kommissionen blev voldsomt forbedret i løbet af 2007 efter evalueringsperiodens udløb (2004-2006).

5. EVALUERINGSRESULTATER OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE EMNEOMRÅDE 2 – STØTTE TIL EUROPÆISKE SAMMENSLUTNINGER, DER ER AKTIVE PÅ UDDANNELSES- OG ERHVERVSUDDANNELSESOMRÅDET

Emneområde 2 vedrørte fællesskabsstøtte til visse driftsmæssige og administrative udgifter til europæiske sammenslutninger, der er aktive på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet og har medlemmer i mindst 12 EU-medlemsstater. Der blev ydet støtte hertil efter en række årlige indkaldelser af forslag.

5.1. Evalueringsresultater

Evaluerings eksperterne finder emneområde 2 *relevant*, da samtlige strategiske prioriteringer i arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse blev behandlet af mindst en af de støttemodtagende sammenslutninger. *Gennemslagskraften* fra emneområde 2 ses i oprettelsen af varige netværk og strukturer mellem forskellige grupper af aktører i hele EU, langsigtet profilering og udformning af politik. Evaluerings eksperterne konkluderer, at støtten med en enkelt undtagelse skabte merværdi og var *effektiv*.

5.2. Evalueringsens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer

Evaluerings eksperterne har udarbejdet to særlige anbefalinger vedrørende emneområde 2. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

1) Strategiske målsætninger: Evaluerings eksperterne anbefaler, at det undersøges, hvilke strategiske målsætninger i arbejdsprogrammet for uddannelse og erhvervsuddannelse der blev behandlet af de sammenslutninger, der modtog støtte under dette emneområde.

Kommissionen tager denne anbefaling ad notam med henblik på at omformulere prioriteringerne og tildelingskriterierne i indkaldelserne af forslag.

2) Resultater: Evalueringsekspertene anbefaler, at der lægges større vægt på at forbedre virkningen af de aktiviteter, der gennemføres af de støttemodtagende sammenslutninger. Evalueringsekspertene mener, at emneområde 2 i for høj grad fokuserede på oprettelse, opretholdelse og udvidelse af netværk på bekostning af andre håndgribelige resultater.

Målet med emneområde 2 er – og vil fortsat være – at yde støtte til driftsmæssige og administrative aspekter i europæiske netværkssammenslutninger. Kommissionen går dog også ind for at forbedre virkningen af de aktiviteter, der gennemføres af støttemodtagerne, og vil undersøge muligheder for at skabe sådanne håndgribelige resultater.

6. EVALUERINGSRESULTATER OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE EMNEOMRÅDE 3A – JEAN MONNET-AKTIONEN

Med emneområde 3A blev der ydet fællesskabsstøtte til aktiviteter inden for videregående uddannelse vedrørende europæisk integration. Støtten blev ydet i form af Jean Monnet-aktionen, som har til formål at udbrede kendskabet til og bevidstheden om spørgsmål vedrørende den europæiske integration ved at stimulere undervisning, forskning og refleksion på dette område på universitetsniveau i hele verden. Jean Monnet-aktionen blev lanceret i 1990 og fremmer akademisk ekspertise ved at tildele prestigefyldte titler såsom Jean Monnet-ekspertisecentre og Jean Monnet-professorater til vindende ansøgere i forbindelse med de årlige indkaldelser af forslag. Der er nu Jean Monnet-professorer i 60 lande på fem kontinenter, og de underviser i alt 250 000 studerende hvert år.

6.1. Evalueringresultater²

Evalueringsekspertene fremhæver Jean Monnet-aktionens *relevans*, hvad angår fremme af forståelse af og debat om EU (i tråd med Kommissionens prioritering inden for kommunikation og Plan D) og arbejdet med at gøre EU mere synlig i kandidatlandene og tredjelandene, samtidig med at man bidrager til uddannelsesmæssig kapacitetsopbygning på dette område.

Hvad angår *gennemslagskraften*, hedder det i evalueringsrapporten, at Jean Monnet-aktionen er et særdeles kraftfuldt redskab til at skabe øget bevidsthed om europæiske studier, forbedre undervisningskvaliteten og de deltagende universiteters omdømme og desuden til at skabe nye EU-relaterede undervisningsaktiviteter. Aktionen har især haft stor gennemslagskraft i lande uden for EU. Evalueringsekspertene påpeger endvidere, at det akademiske personale i Jean Monnet-aktionen i høj grad er involveret i formidling og udveksling, hvilket afspejler "multiplikatoreffekten" af de aktiviteter, der modtog støtte under Jean Monnet-aktionen.

Evalueringsekspertene fandt, at Jean Monnet-aktionens merværdi skyldes den dobbelte funktion som kilde til eftertragede indtægter for de akademiske institutter, der er aktive inden for europæiske studier og som en "garant" for kvalitet, hvilket bidrager til at give det institut, som huser Jean Monnet-aktiviteterne, og de personer, der gennemfører dem, et bedre omdømme. Ifølge evalueringsrapporten giver denne dobbelte funktion aktionen mulighed for at opnå særdeles imponerende resultater og virkninger med forholdsvis få midler, hvilket gør aktionen meget *effektiv*. Desuden er Jean Monnet-aktionen et af de få EU-programmer, der er

² Det skal bemærkes, at evalueringresultaterne kun omfatter Jean Monnet-projekter, der hidrører fra den årlige indkaldelse af forslag. Evalueringsekspertene undersøgte ikke virkningen og kvaliteten af Jean Monnet-konferencerne på højt niveau og refleksionsaktiviteterne, der havde deltagelse af højtprofilerede akademikere, politikere og repræsentanter for civilsamfundet.

åbent for deltagere fra hele verden. Dette bidrager positivt til at gøre EU mere synlig uden for Europa.

6.2. Evalueringens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer

Evalueringsekspertene anbefaler, at der søges mekanismer til at **gøre Jean Monnet-navnet mere kendt** både i og uden for EU med henblik på at gøre det mere anerkendt blandt studerende og i offentligheden. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

Kommissionen er enig i denne anbefaling. Der arbejdes på en række nye Jean Monnet-publikationer og et nyt Jean Monnet-websted, som skal bidrage til at udbrede kendskabet til Jean Monnet. Der er løbende kontakt til Generaldirektoratet for Eksterne Forbindelser og Generaldirektoratet for Kommunikation for at formidle oplysninger om Jean Monnet som et vigtigt instrument i arbejdet med at bringe borgerne tættere på EU og gøre EU mere synlig i resten af verden.

7. EVALUERINGSRESULTATER OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE EMNEOMRÅDE 3B – STØTTE TIL DEN ÅBNE KOORDINATIONS METODE INDEN FOR UDDANNELSE

Med emneområde 3B blev der ydet fællesskabsstøtte til aktiviteter, der bidrager til at opfylde de fremtidige mål for uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemerne i Europa. Dette er sket i form af indkaldelser af forslag til undersøgelser, ekspertmøder og informationsaktiviteter med henblik på at støtte medlemsstaterne i arbejdet med at gennemføre målsætningerne i arbejdsprogrammet "Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010" ved hjælp af den åbne koordinationsmetode.

7.1. Evalueringens resultater

Evalueringsekspertene finder emneområde 3B *relevant* og i overensstemmelse med målsætningerne i arbejdsprogrammet Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010. Hvad angår emneområdets *gennemslagskraft*, fastslår evalueringsekspertene, at resultaterne af de støttede aktiviteter (hovedsagelig seminarer, konferencer og publikationer) forventes at bidrage positivt til at opfylde de forventede resultater på længere sigt, især ved at skabe varige netværk mellem nationale aktører. Hvad angår *effektiviteten*, bemærker evalueringsekspertene, at Kommissionens støtte generelt opfattes som meget nyttig af de involverede myndigheder.

7.2. Evalueringens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer

Evalueringsekspertene har foretaget to vigtige anbefalinger. Kommissionens kommentarer er anført i kursiv.

1) Visse medlemsstaters "manglende deltagelse": Evalueringsekspertene anbefaler, at man undersøger årsagen til visse medlemsstaters "manglende deltagelse", og at der tages foranstaltninger til at fjerne eventuelle hindringer, hvis dette er relevant.

Dette spørgsmål blev drøftet i koordinationsgruppen under Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010. En af de vigtigste årsager til visse medlemsstaters "manglende deltagelse" var, at disse lande mente, at de skulle igennem tidskrævende ansøgningsprocedurer for relativt små støttebeløb. I den seneste indkaldelse af forslag nr. 27/07 "Fastlæggelse og gennemførelse af nationale strategier for livslang læring – Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010" blev maksimumbeløbet forhøjet til 100 000 EUR.

2) Tiltrække nye aktører: Evalueringsekspertene anbefaler, at der i nye indkaldelser af forslag lægges større vægt på at tiltrække en bredere vifte af aktører til de arrangementer og

begivenheder, der organiseres i forbindelse med projekterne. Dermed kunne man imødegå en udbredt opfattelse, nemlig at disse arrangementer ofte ikke inddrager nye aktører.

Dette spørgsmål blev drøftet i koordinationsgruppen under Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010. Der var ikke flertal for at gøre andre organisationer end de nationale ministerier støtteberettigede i forbindelse med disse indkaldelser. I den seneste indkaldelse af forslag nr. 27/07 "Fastlæggelse og gennemførelse af nationale strategier for livslang læring – Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010" var et af udvælgelseskriterierne, at alle aktiviteter skal involvere et bredt udvalg af nøgleaktører på de niveauer, der er berørt af indkaldelsen, eller som deltager i fastlæggelsen og gennemførelsen af strategier for livslang læring, herunder politikere og beslutningstagere, fagfolk, kursusudbydere, arbejdsmarkedets parter, repræsentanter for civilsamfundet og studerende.

8. EVALUERINGSRESULTATER OG ANBEFALINGER VEDRØRENDE EMNEOMRÅDE 3C – UDDANNELSE AF DELTAGERLANDENES DOMMERE

Med emneområde 3C blev der ydet fællesskabsstøtte til fremme af uddannelser i EU-ret hovedsagelig for deltagerlandenes dommere. Dette er sket i form af indkaldelser af forslag til støtte til uddannelser af dommere, især inden for EU's konkurrenceregler.

8.1. Evalueringens resultater

Evalueringseksperterne mener, at emneområde 3C er yderst *relevant* i lyset af moderniseringen af EU's konkurrenceregler i henhold til forordning (EF) nr. 1/2003, som giver de nationale domstole beføjelser til at anvende EF-traktatens artikel 81 og 82 fuldt ud. I den forbindelse påpeges det, at støtte til projekter med henblik på at styrke det retlige samarbejde mellem deltagerlandenes dommere og udbyde uddannelse i forbindelse med anvendelsen af EF-traktatens artikel 81 og 82 er særdeles nyttig og desuden i overensstemmelse med programmets mål.

Hvad angår *gennemslagskraften*, anfører evalueringseksperterne, at den foreliggende dokumentation viser, at programmet har haft den forventede virkning og især bevirket et bedre kendskab til og større sammenhæng i anvendelsen af EU's konkurrenceregler særligt ved de nationale dommers anvendelse af EF-traktatens artikel 81 og 82. Evalueringseksperterne mener endvidere, at emneområde 3C har skabt en større bevidsthed blandt dommerne om behovet for at holde deres færdigheder og viden ajour, når det gælder EU's konkurrenceregler, og at emneområdet har en multiplikatorvirkning. Netværksarbejde og bedre forbindelser mellem deltagerlandenes dommere blev også fremhævet som merværdi. Evalueringseksperterne konkluderer, at de tildelte ressourcer (støtte) blev anvendt *effektivt*.

8.2. Evalueringens vigtigste anbefalinger og Kommissionens kommentarer

På baggrund af EU's konkurrencereglers betydning med hensyn til at skabe ensartede betingelser i det indre marked, anbefaler evalueringseksperterne, at Kommissionen overvejer muligheden for at udbyde **mere struktureret støtte til fremme af samarbejde mellem deltagerlandenes dommere på konkurrenceområdet, navnlig i form af et netværk på EU-niveau**. Et sådant netværk kunne være åbent for dommere på konkurrenceområdet og for andre, der har interesse for dette område, og bidrage med nyttige oplysninger om relevante domme afsagt på nationalt niveau. Da håndhævelsen af EU's konkurrenceregler har været decentraliseret i nogen tid, har oplysninger om domme hidtil været spredte eller utilgængelige. Et samlet redskab, der kunne give dommere og andre juridiske fagfolk adgang til oplysninger og mulighed for at udveksle oplysninger og desuden skabe nye kontakter med dommere fra andre lande, ville derfor være ønskeligt. EU's konkurrenceregler påvirkes i stigende grad af økonomiske anliggender, og derfor ville netværket desuden være nyttigt til

udveksling af synspunkter og erfaringer på dette område. Kommissionens kommentarer til denne anbefaling er anført i kursiv.

Kommissionen hilser denne anbefaling velkommen. Et af de vigtigste mål for uddannelsesprogrammet har fra starten (2002) været at skabe samarbejdsnetværk mellem deltagerlandenes dommere, hvor de også kunne få mulighed for at udveksle synspunkter. Disse netværk er blevet fremmet på lige fod med målsætningen om uddannelse af dommerne. Der er dog kun indsendt få forslag om finansiering af et sådant samarbejdsnetværk. Det skal endvidere påpeges, at de uddannelsesprojekter, der modtog støtte, også som et af deres mål omfatter oprettelsen af netværk mellem deltagerlandenes dommere og støtte til eksisterende netværk. Det bedste eksempel på et eksisterende netværk, som har modtaget støtte til sine aktiviteter, er "Association of European Competition Law Judges (AECLJ)", som administrerer et netværk af konkurrenceretlige dommere fra sit hovedsæde i London.

Hvad angår oplysninger om domme, kan Kommissionen henvise til sit websted (<http://ec.europa.eu/comm/competition/elojade/antitrust/nationalcourts/>), hvor alle domme, der afsiges af de nationale domstole, om håndhævelsen af EF-traktatens artikel 81/82, offentliggøres. Webstedet opdateres løbende og indeholder nøgledata om de domme, der afsiges, og de ikke-fortrolige udgaver af dommene.

9. KOMMISSIONENS KONKLUSIONER

På baggrund af Kommissionen prioriteringer og i tråd med evalueringsresultaterne har Kommissionen draget følgende konklusioner om gennemførelsen af Fællesskabets handlingsprogram til fremme af organer, der er aktive på europæisk plan på uddannelsesområdet, og støtte til enkeltforanstaltninger på uddannelsesområdet.

Emneområde 1 – Støtte til navngivne institutioner

Institutioner med speciale i europæiske integrationsstudier

Det er Kommissionens opfattelse, at fortsat støtte til Europakollegiet, Det Europæiske Universitetsinstitut, Det Europæiske Institut for Offentlig Forvaltning og Det Europæiske Retsakademi er afgørende for, at den europæiske befolkning og medlemsstaternes og EU's forvaltninger og beslutningstagere kan drage fordel af uddannelser på højt niveau, forskning og/eller politisk relevante drøftelser, der er resultatet af et samarbejde i fælleseuropæiske rammer. I perioden 2007 – 2013 er støtten til disse institutioner blevet integreret i Jean Monnet-programmet og i handlingsprogrammet for livslang læring³.

Det Fælleseuropæiske Universitetscenter for Menneskerettigheder og Demokratisering

Da EU har lagt stor vægt på at fremme demokrati og menneskerettigheder på verdensplan, er det Kommissionens opfattelse, at det er vigtigt fortsat at yde støtte til det enestående tværnationale European Inter-University Centre for Human Rights and Democratisation og især til European Master-kurset i menneskerettigheder og demokratisering. I perioden 2007 – 2013 er støtten til disse institutioner blevet integreret i finansieringsinstrument til fremme af demokrati og menneskerettigheder på verdensplan⁴.

Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov

³ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1720/2006/EF af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring, EUT L 327 af 24.11.2006.

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1889/2006 af 20. december 2006 om oprettelse af et finansieringsinstrument til fremme af demokrati og menneskerettigheder på verdensplan, EUT L 386 af 29.12.2006.

Det er Kommissionens opfattelse, at Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov opfylder en vigtig funktion som en europæisk platform for samarbejde og nyskabelse, hvad angår undervisning af personer med særlige behov, og derfor er fortsat støtte til denne institution væsentlig. I perioden 2007 – 2013 er støtten til Det Europæiske Agentur for Udvikling af Undervisning af Personer med Særlige Behov blevet integreret i Jean Monnet-programmet og i handlingsprogrammet for livslang læring.

Emneområde 2 – Støtte til europæiske sammenslutninger, der er aktive på uddannelses- og erhvervsuddannelsesområdet

Kommissionen skønner, at støtten til oprettelsen og konsolideringen af varige netværk og strukturer mellem forskellige grupper af aktører på uddannelsesområdet skal fortsættes med henblik på at fremme EU's uddannelses- og erhvervsuddannelsesprioriteringer. I perioden 2007 – 2013 er denne støtte blevet integreret i Jean Monnet-programmet og i handlingsprogrammet for livslang læring. Der lægges stor vægt på at bringe borgerne tættere på EU, og Kommissionen skønner derfor, at det er nyttigt at udvide anvendelsesområdet for indkaldelsen af forslag under dette emneområde, især hvad angår europæiske sammenslutninger, der er aktive i forbindelse med uddannelse vedrørende europæisk integration.

Emneområde 3A – Jean Monnet-aktionen

Kommissionen mener, at der fortsat skal ydes støtte til undervisning, forskning, debat og refleksioner vedrørende den europæiske integration på videregående uddannelsesinstitutioner på verdensplan. Målet hermed er at udbrede kendskabet til og bevidstheden om EU blandt europæerne, gøre EU mere synlig i resten af verden og give beslutningstagere og civilsamfundet mulighed for at drage fordel af akademiske drøftelser om aktuelle emner i forbindelse med europæisk integration. I perioden 2007 – 2013 er denne støtte blevet integreret i Jean Monnet-programmet og i handlingsprogrammet for livslang læring. Det er Kommissionens opfattelse, at Jean Monnet-netværket af eksperter i europæisk integration bør udvides både i og uden for EU.

Emneområde 3B – Støtte til den åbne koordinationsmetode inden for uddannelse

Kommissionen skønner, at støtten til samarbejdsaktiviteter mellem de nationale myndigheder på EU-niveau, herunder også den åbne koordineringsmetode, skal fortsættes med henblik på at fremme EU's uddannelses- og erhvervsuddannelsesprioriteringer. I perioden 2007 – 2013 er denne støtte blevet integreret i det tværgående program under handlingsprogrammet for livslang læring.

Emneområde 3C – Uddannelse af deltagerlandenes dommere

Deltagerlandenes dommere spiller en afgørende rolle i arbejdet med at håndhæve EU-lovgivningen generelt og EU's konkurrenceregler specielt, og på grundlag af målet for videreuddannelse og netværksarbejde for deltagerlandenes dommere på disse områder mener Kommissionen, at støtten til uddannelse af deltagerlandenes dommer inden for konkurrencereglerne skal fortsættes. I perioden 2007 – 2013 er denne støtte blevet integreret i særprogrammet om civilret som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed⁵.

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse nr. 1149/2007/EF af 25. september 2007 om et særprogram om civilret for perioden 2007-2013 som en del af det generelle program om grundlæggende rettigheder og retfærdighed, EUT L 257 af 3.10.2007.